

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-70>

УДК 338.1+330.322

ІННОВАЦІЙНО АКТИВНІ ПІДПРИЄМСТВА КРИЗЬ ПРИЗМУ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В МАТЕРІАЛЬНІ ТА НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

INNOVATIVELY ACTIVE ENTERPRISES THROUGH THE PRISM OF CAPITAL INVESTMENTS IN TANGIBLE AND INTANGIBLE ASSETS

Лець Владислав Андрійович

аспірант,

Полтавський університет економіки і торгівлі

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-9439-7514>

Чимирич Віталій Олександрович

аспірант,

Полтавський університет економіки і торгівлі

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-6651-4510>

Lets Vladyslav, Chymyrys Vitalii

Poltava University of Economics and Trade

У статті досліджено інноваційні підприємства за розподілом витрат на інноваційну діяльність, обсягу реалізованої інноваційної продукції, обсягу капітальних інвестицій в наукову, професійну і технічну діяльність в Україні. Висунуто гіпотезу про те, що наразі для України є актуальним питанням підтримки інноваційно активних підприємств. Пришвидшена воєнна і повоєнна відбудова національної економіки, можлива за рахунок збільшення обсягу залученні капітальних інвестицій в нематеріальні активи інноваційних підприємств та застосування цифрових інструментів з метою формування цифрової екосистеми. Відзначено, що діяльність інноваційно активних підприємств залежить від фінансування інноваційних проєктів, наявної цифрової інфраструктури, якості інститутів інноваційно-цифрового розвитку. Запропоновано напрацьовувати інструменти і механізми підтримки підприємств, що працюють з інноваційною продукцією чи її продукують.

Ключові слова: інноваційні підприємства, капітальні інвестиції, інвестиції в нематеріальні активи, інновації, інноваційний розвиток, інноваційна продукція, інноваційно-цифрові проєкти.

The article examines the number of innovative enterprises by the distribution of costs for innovation activities, the volume of innovative products sold by them, the volume of capital investments in scientific, professional and technical activities in Ukraine. In Ukraine, we have for 2021 the ratio of investments in tangible assets to investments in intangible assets as 1:20, and in 2023 this ratio was 1:19. In 2023, there is an increase in costs for the acquisition and creation of new assets compared to 2021 by UAH 6,999.637 million, which we consider positive. The costs of acquiring assets that were used in 2023 decreased by UAH 8,088.777 million compared to 2021, which is also positive. The hypothesis is put forward that now, more than ever before, the issue of supporting innovatively active enterprises remains relevant for Ukraine. Accelerated war and post-war reconstruction of the national economy is possible by increasing the volume of capital investments in intangible assets of innovative enterprises, the introduction of high technologies in production and industry, the construction of infrastructure and the use of digital tools to form the country's digital ecosystem. The authors noted that the activities of innovatively active enterprises depend on the financing of innovative projects, highly professional researchers and developers of innovative ideas, the available digital infrastructure, the quality of institutions for innovative and digital development, the socio-economic environment of the functioning of business entities, and security in the country. It's proposed to develop tools and mechanisms to support enterprises that work with or produce innovative products. Examples of successfully implemented innovation and investment projects through the prism of digital transformation of business processes of business entities are presented. Among them: the COWO platform, which digitizes the outstaffing business process in an IT company or in a recruiting agency; the confpuise.com startup for HR; the implementation of EDO and the digital solutions for business "Vchasno".

Keywords: innovative enterprises, capital investments, investments in intangible assets, innovations, innovative development, innovative products, innovative digital projects.

Постановка проблеми. Інвестиційний клімат і сформоване сприятливе середовище для ведення бізнесу має вплив як на привабливість України в цілому (з точки зору ставок оподаткування, трудового законодавства), так і на бар'єри входження в країну. Поліпшення умов ведення бізнесу не лише допомагає наявним прямим іноземним інвестиціям (далі – ПІІ) і місцевим компаніям підвищувати конкурентоспроможність, але й покращує імідж країни як місця для приватних іноземних інвестицій [1, с. 11]. В економіку України вкладаються кошти за галузями, які мають можливість забезпечити найвищу швидкість обороту капіталу і відносно високу норму прибутку. При цьому, ефективність залучення приватних іноземних інвестицій потребує скоординованої економічної політики держави [2, с. 173].

Для України є актуальним питанням підтримки інноваційно активних підприємств (ІАП). Адже, пришвидшена воєнна та повоєнна відбудова національної економіки можлива за рахунок впровадження високих технологій у виробництво та промисловість, будівництва інфраструктури і застосування цифрових інструментів задля формування цифрової екосистеми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вивчаючи літературу з питань інвестиційної діяльності і активізації інноваційних процесів в Україні ми дійшли висновку, що дослідники присвятили пізнанню даної проблеми чимало часу. З дослідженням загальних аспектів інформаційно-інвестиційної діяльності підприємства і впливу на пришвидшену повоєнну відбудову пов'язані імена О. Атамас [3], А. Бец [4], М. Вовк [5], В. Вітер [2], М. Кареба [6], В. Кушнірук [6], А. Колесніченко [7], О. Марценюк [8], Н. Краус, К. Краус, О. Марченка [9], В. Радевич [10], І. Щербакова [11] та ін..

Науковці М. Вовк, В. Бабаєв, С. Михайлов та С. Яненко зазначають, що “основна мета управління технологією полягає в її своєчасному і ефективному впровадженні задля мінімізації витрат виробництва шляхом випуску конкурентоспроможної продукції” [5, с. 100].

Цінними вважаємо дослідження науковців В. Вітер, Ю. Цаль-Цалко, які провели аналіз стану та тенденцій розвитку іноземних інвестицій в економіку України [2, с. 169]. Вони зауважують, що “плануючи залучення інвестицій, необхідно розуміти мотиваційні цілі інвесторів, оскільки їх діяльність може мати різний вплив на економіку країни...” [2, с. 170]. Для України приватні іноземні інвестиції –

ефективна реструктуризація економіки, зростання конкурентоспроможності, розвиток підприємництва, розвиток нових галузей, реалізація великих проєктів, запровадження прогресивної техніки [2, с. 171].

Науковець О. Атамас надав власне бачення структури забезпечення функціонування інвестиційної діяльності в національній економіці крізь призму інвестиційних ризиків та інвестиційного потенціалу [3, с. 4]. Дослідник О. Рудь описав етапи реалізації інвестиційної стратегії і зазначив, що така стратегія сприяє постійній трансформації інвестиційних активів у фізичні активи, готові товари та фінансові ресурси, дозволяючи ефективно використання як власних, так і залучених інвестиційних коштів [12, с. 32].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом з тим, значна кількість питань, таких як фактичне залучення інвестицій в нематеріальні та матеріальні активи інноваційного підприємства, аналіз витрат на придбання готової інноваційної продукції та витрат на НДР, що виконанні власними силами, потребують додаткових досліджень в частині розкриття їх структури за напрямками діяльності і з'ясування переваг та соціально-економічних ефектів від роботи ІАП.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Запропонувати авторський аналіз кількості інноваційних підприємств за розподілом витрат на інноваційну діяльність, обсягу реалізованої ними інноваційної продукції, обсягу капітальних інвестицій в наукову, професійну та технічну діяльність в Україні. Надати приклади вдало реалізованих інноваційно-інвестиційних проєктів крізь призму цифрової трансформації бізнес-процесів суб'єктів господарювання. Надати заходи з покращення інвестиційного клімату країни в умовах воєнного стану для ІАП.

Виклад основного матеріалу дослідження. Наразі, одним із головних завдань стає стимулювання залучення інвестицій в економіку України, ефективного використання державного майна, відновлення інфраструктури та підвищення якості послуг для споживачів. Метою реалізації інвестиційних потоків є підвищення рівня соціальної захищеності населення [6, с. 89]. На жаль, для низки українських підприємств цифровізація виглядає як кілька придбаних програмних продуктів, які не інтегруються між собою та не мають централізованих управлінських функцій, а частіше як геоінформаційні системи [13]. Для розшире-

ного відтворення в Україні необхідна активізація та збільшення інвестиційної діяльності, яка б забезпечувала це розширене відтворення постійним надходженням фінансових ресурсів [3, с. 4].

“Цифри говорять самі за себе”, так з 2021 по 2023 р. спостерігаємо систематичне скорочення кількості ІАП промисловості. За 2 роки їх кількість зменшилася на 99 од. (табл. 1).

Малі компанії, зазвичай, є більш гнучкими й легше адаптуються до інноваційних змін. У великих компаніях цей процес повільніший через значну кількість внутрішніх узгоджень [15]. У практичному аспекті вирішення питання залучення інвестицій малими промисловими підприємствами, варто розглядати як програму залучення інвестицій, реалізації інвестицій, з обґрунтуванням економічної доцільності, обсягом та терміном реалізації, у т.ч. зі складанням усієї необхідної проектно-кошторисної документації та описанням конкретних практичних дій по здійсненню [11, с. 112]. Та варто пам’ятати, що саме “конкуренція стимулює продуктивність, інвестиції та інновації” [16, с. 13].

Невтішними є показники за кількістю підприємств, що реалізовували інноваційну продукцію. В промисловому секторі кількість таких підприємств скоротилася в 2,43 рози в 2023 р. по відношенню до 2020 р. (табл. 2).

Кількість підприємств, що реалізують інноваційну продукцію добувної промисловості і розроблення кар’єрів скоротилася з 11 од. в 2020 р. до 1 од. 2023 р.. Причинами даних негативних процесів можна вважати воєнний стан, релокацію підприємств,

нестача високопрофесійних кадрів у зв’язку з міграцією, турбулентність глобального середовища.

Економіка зазнає динамічних змін, і “це вимагає від бізнесу адаптації до нових умов. Серед факторів, які негативно впливають на інвестиційну привабливість України, є війна, інфляція, нестабільність фінансової та податкової систем” [17, с. 60].

Дані табл. 3 засвідчують скорочення обсягу реалізованої інноваційної продукції промисловими підприємствами (РІППП). За показником обсягу РІППП, яка є новою лише для підприємства, також простежується зменшення за 4 проаналізовані роки на 26 685,654 млн грн. Таке скорочення не може не викликати занепокоєння. Вважаємо, що уряду варто напрацьовувати інструменти і механізми підтримки підприємств, що працюють з інноваційною продукцією чи її продукують.

Інвестиційна політика підприємства являє собою сукупність заходів з регулювання і стимулювання інвестиційної діяльності, що здійснюються на основі формування ієрархії цілей та механізму їх досягнення з метою забезпечення сталого розвитку підприємства. Ієрархічний взаємозв’язок елементів інвестиційної політики відповідно до періоду реалізації свідчить про те, що формування політики включає окремі середньострокові та короткострокові етапи. Ці етапи згодом призводять до конкретних інвестиційних рішень у вигляді набору тактичних заходів для реалізації інвестиційної стратегії та оперативного управління виконанням конкретних проєктів і програм [12, с. 29]. Вважаємо, що це варто врахову-

Таблиця 1

Кількість ІАП промисловості за розподілом витрат на інноваційну діяльність в Україні у 2021–2023 рр.

(одиниць)

Сфера	Кількість ІАП			Витратили кошти на НДР, що виконані власними силами			Витратили кошти на НДР, що виконані іншими підприємствами			Витратили кошти на інноваційну діяльність		
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Промисловість	453	423	354	108	115	121	52	56	47	265	257	265

*Статистична інформація. Економічна статистика. Наука, технології та інновації. Кількість інноваційно активних промислових підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на напрями інноваційної діяльності за 2021–2023 роки. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [14]

Таблиця 2

Кількість підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), за деякими видами економічної діяльності в Україні у 2020–2023 рр.

(одиниць)

Сфера	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
1	2	3	4	5
Промисловість	573	246	250	236
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	11	6	4	1
Переробна промисловість	556	231	239	229
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиціонування повітря	5	3	4	4
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	1	6	3	2

*Статистична інформація. Економічна статистика. Наука, технології та інновації. Кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), за видами економічної діяльності у 2020–2023 роках. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [14]

Таблиця 3

Обсяг РІППП за видами економічної діяльності за ступенем новизни продукції в Україні у 2020–2023 роках

(млн грн)

Сфера	Обсяг РІППП за ступенем новизни продукції – нова для ринку				Обсяг РІППП за ступенем новизни продукції – нова лише для підприємства			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Промисловість	6778,9	2350,3	5724,3	5320,1	40747,2	34488,1	25954,2	14061,6
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	к/с	к/с	к/с	-	к/с	к/с	к/с	к/с
Переробна промисловість	к/с	2350,05	5714,9	5320,2	к/с	20300,9	16187,9	13886,7
Постачання електроенергії, газу, пари і кондиціонування повітря	-	-	-	-	к/с	к/с	к/с	к/с
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	-	-	-	-	к/с	15,1	к/с	к/с

*Статистична інформація. Економічна статистика. Наука, технології та інновації. Кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), за видами економічної діяльності у 2020–2023 роках. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [14]

вати в ході напрацювань заходів підтримки інноваційно активних підприємств в Україні.

Інноваційна діяльність на пряму пов'язана з капітальним інвестиціями в наукову, професійну та технічну діяльність, то ж аналізуючи дані рис. 1 та 2 стає зрозумілим, чому кількість ІАП останніми роками скорочується. З причин

нагальної потреби з 2022 р. виконання державою головних функцій – обороноздатності і соціальної, скоротилися в 2,85 рази в 2022 р. в порівнянні з 2021 р. капітальні інвестиції на професійну, наукову та технічну діяльність. НДР недоотримали 368 млн грн в 2023 р. в порівнянні з 2022 р. (рис. 1).

Рис. 1. Капітальні інвестиції в наукову, професійну і технічну діяльність в Україні за 2011–2023 рр.

*Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності за 2010–2023 роки. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі[18]

Про інноваційний розвиток країни та становлення і популяризацію інноваційного підприємництва “красномовно можуть говорити” показники капітальних інвестицій в нематеріальні та матеріальні активи (НМА). На рис. 2 бачимо невтішну картину по скороченню капітальних інвестицій в розрізі активів за напрямками. Не варто оминати увагою співвідношення обсягу інвестицій в НМА. Якщо країна прагне бути інноваційно активною, то варто збільшувати інвестиції саме в нематеріальні активи.

Очевидним стає той факт, що “впровадження інноваційних технологій спричинить значне скорочення персоналу інноваційно орієнтованого підприємства, що несе потенційну небезпеку” [5, с. 100]. Продовжуючи аналіз інвестицій в НМА є сенс проаналізувати їх за напрямками. Так, витрати на капітальний ремонт матеріальних активів склав 77 448,244 млн грн, що є досить суттєвими для економіки нашої країни (рис. 3).

Варто збувати (розпродаж, утилізація, модернізація, реконструкція) застаріле та неактуальне обладнання, а не займатися його ремонтом. Слід зменшити витрати і на придбання активів, що були у використанні. Прагнучи становлення інноваційної економіки слід збільшувати витрати на придбання і створення нових активів вітчизняних виробників (рис. 4).

В 2023 р. простежується збільшення витрат на придбання та створення нових активів в

порівнянні з 2021 р., що вважаємо позитивним фактом (рис. 5). Менші витрати понесла держава і на придбання активів, які були у використанні та витрати на капітальний ремонт. Скоротилися витрати на придбання активів, що були у використанні в 2023 р. порівняно з 2021 р.

Якщо аналізувати структуру витрат 2023 р. в розрізі інвестицій в НМА, то помітно, що інвестиції в нематеріальні активи є в 18,6 рази меншими ніж в матеріальні. Про що це свідчить: Україна більше інвестувала в готове обладнання, машини, устаткування, але у 18,6 рази менше вкладала в розробки, дослідження, патенти, свідоцтва власності, проектування ідей, винаходи на стадіях розробки (рис. 6). Витрати на поліпшення, вдосконалення, реконструкцію та модернізацію в 2023 р. були більшими на 63 505,692 млн грн за витрати на придбання активів, що були у використанні. Вважаємо це тенденцією до покращення, адже принаймні не витрачаємо кошти на закупівлю вживаного морально застарілого обладнання.

Війна в Україні призвела до руйнування об’єктів інфраструктури, росту рівня безробіття і зниження платоспроможного попиту, що ускладнило управління ліквідністю та кредитними ризиками. Зростання бюджетного дефіциту, державного боргу та жорстка монетарна політика НБУ обмежили можливості банків у фінансуванні довгострокових інноваційно-інвестиційних проєктів [8, с. 4]. Та все

Рис. 2. Загальний обсяг капітальних інвестицій за видами активів за напрямками в Україні в 2021 та 2023 рр.

*Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямками 2021, 2023 роках. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [18]

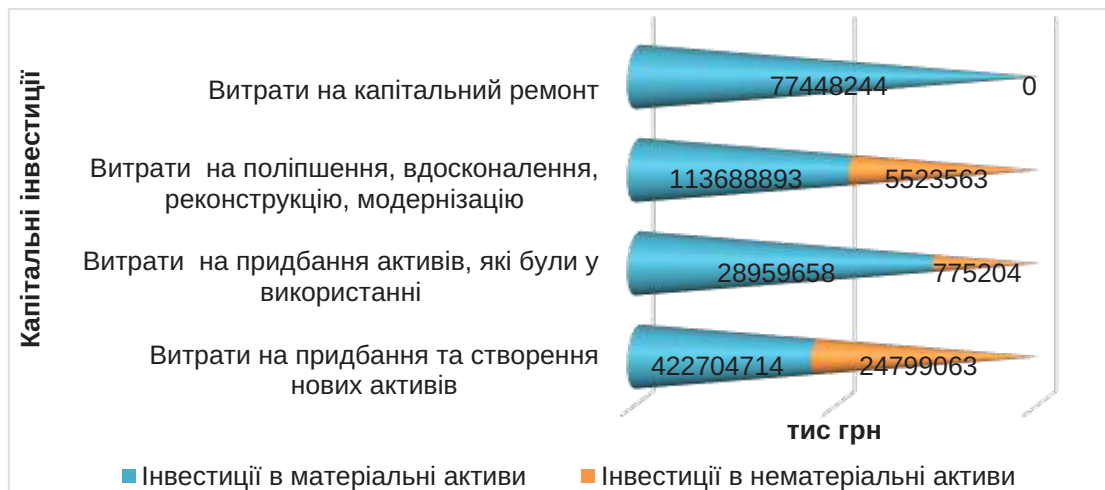

Рис. 3. Загальний обсяг капітальних інвестицій за видами активів за напрямками в Україні в 2021 р.

*Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямками 2021 році. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [18]

за 3 роки війни було вдало реалізовано низку інноваційно-цифрових проєктів (табл. 4).

Найбільш успішними інструментами, за допомогою яких можна залучити інвестиції, є: стратегічне планування, управління земельними ресурсами, повноваження архітектурно-будівельного контролю, професійно-технічні кадри, міжрегіональна кооперація, міжна-

родна технічна допомога та інвестиційні преференції [21, с. 6].

Наразі державне регулювання інвестиційної діяльності здійснюється з метою реалізації економічної, науково-технічної та соціальної політики, виходячи з цілей і показників економічного та соціального розвитку України, державних і регіональних програм розвитку

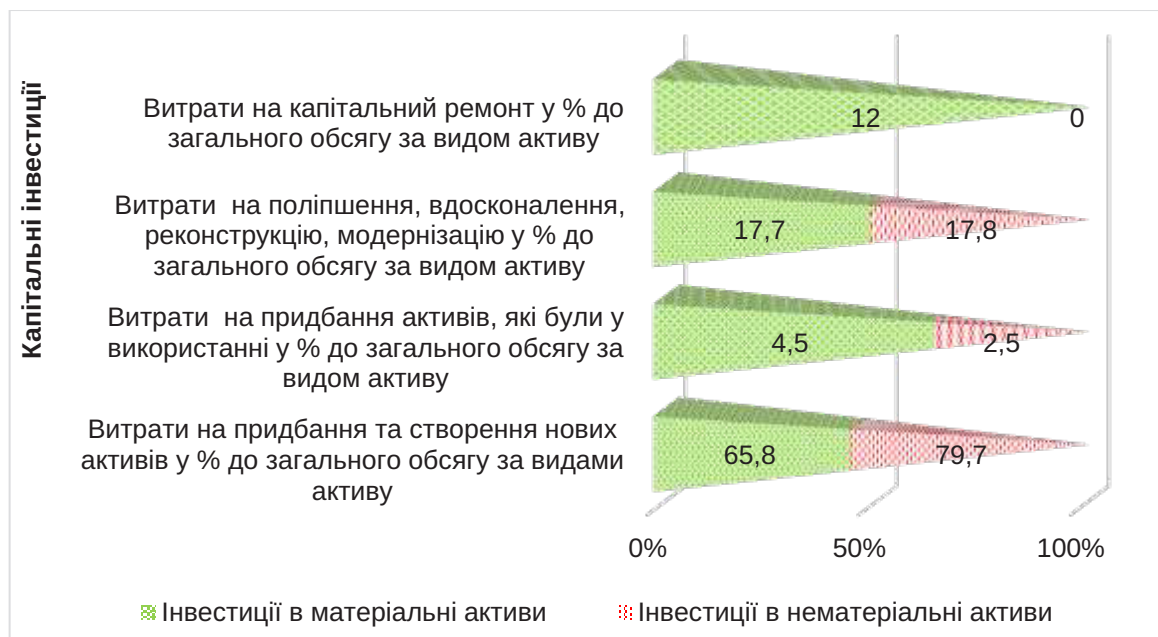

Рис. 4. Загальний обсяг капітальних інвестицій за видами активів за напрямками в Україні в 2021 р.

*Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямками 2021 році. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [18]

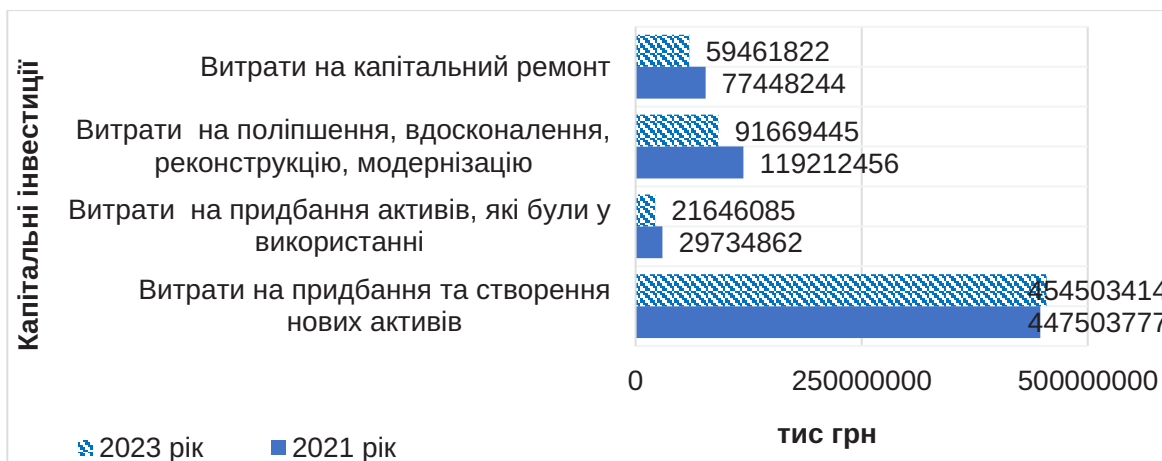

Рис. 5. Загальний обсяг капітальних інвестицій за видами активів за напрямками в Україні в 2021 та 2023 рр.

*Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямками в 2021 та 2023 роках. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [18]

економіки, державного та місцевих бюджетів, зокрема передбачених у них обсягів фінансування інвестиційної діяльності [7, с. 83]. Серед заходів, що покращать “інвестиційний клімат” в країні варто назвати:

- створення системи страхування ризиків іноземних інвесторів та “ділових гостей” [1, с. 6];
- арантій екологічної безпеки та “зеленої” відбудови України, що є частиною відновлення економіки та євроінтеграції [2, с. 174];

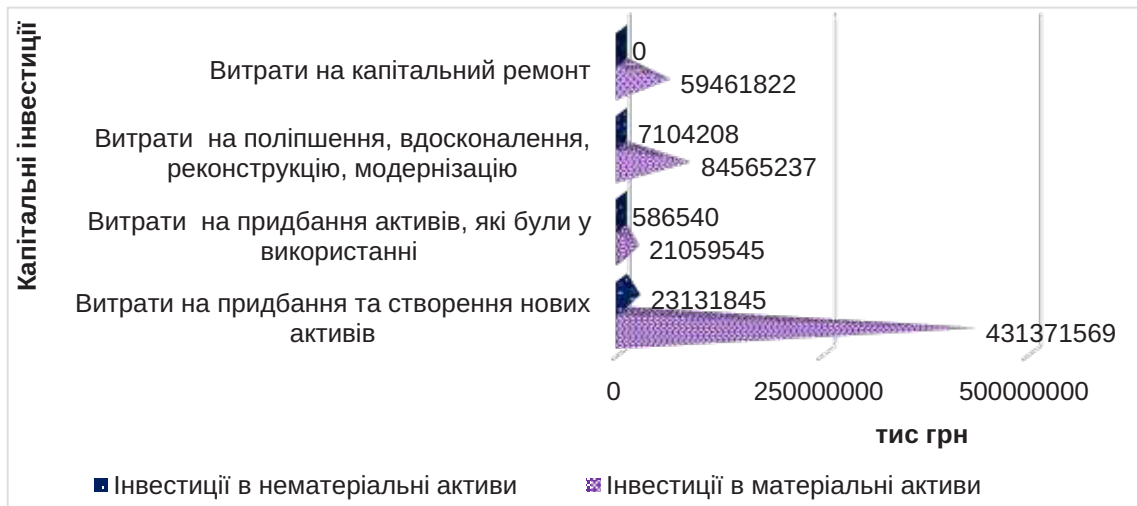

Рис. 6. Загальний обсяг капітальних інвестицій за видами активів за напрямами в Україні в 2023 р.

*Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. Капітальні інвестиції за видами активів за напрямами 2023 році. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 27.11.2024)

Джерело: складено на основі [18]

Таблиця 4

Приклади вдало реалізованих інноваційно-інвестиційних проєктів крізь призму цифрової трансформації бізнес-процесів суб'єктів господарювання

Назва стартапу, проєкту	Мета впровадження	Нові можливості та перспективи, що відкриваються в ході реалізації
Платформа COWO цифрує бізнес-процес аутстафінгу (Outstaffing) в ІТ-компанії, або в рекрутинговій агенції.	COWO для синхронізації роботи рекрутингу та продажів для ефективнішого та успішного закриття outstaff-запитів.	Основна задача в тому, щоб відцифрувати бізнес-процес аутстафінгу в ІТ-компанії та зняти основні болі стейкхолдерів (рекрутерів та сейлів): релевантність (запитів та кандидатів), швидкість взаємодії, якісна аналітика історії взаємодій.
Стартап confruise.com для HR з метою привнести інноваційність в керування івентами.	Розширення роботи HR за елементами: розклад, інтерактивні повідомлення, розсилки тощо.	Інтерактивність презентацій. Прямая взаємодія з аудиторією, миттєва реакція та оцінка виступу спікера. Можливість поставити запитання, а також проголосувати за запитання інших.
Впровадження ЕДО та сервіс цифрових рішень для бізнесу "Вчасно".	Покращило електронний документообіг страхової компанії "VUSO".	Е-документообіг допоміг компанії миттєво обмінюватися документами незалежно від області України. Від швидкості надання медичної допомоги залежить подальша якість життя.
У 2021 році Vynova отримала Gold Rating від EcoVadis за свої зусилля щодо сталого розвитку.	Рішенням стала no-code платформа Creatio для автоматизації процесів і CRM. Відкритий API забезпечив безшовну взаємодію різних програм і узгодженість даних.	Для відслідковування цінових угод Vynova налаштувала модуль управління комерційними пропозиціями. Система створює цінову пропозицію для кожного конкретного продажу, відправляє її на внутрішнє затвердження, а потім автоматично створює PDF-файл, який надсилається на email клієнта.

Джерело: складено на основі [10; 4; 15; 19; 20]

– підвищення довіри інвесторів до українського бізнес-середовища. Урядові та бізнес-структури України повинні активно просувати можливості інвестування в країну на міжнародному рівні, підвищувати її привабливість для іноземних інвесторів та розширювати партнерські зв'язки [6, с. 89];

– забезпечення професійного підходу до всіх операційних функцій зі стимулювання ПІІ [1, с. 5];

– часткову компенсацію за рахунок коштів державного бюджету відсотків за кредитами суб'єктів господарювання для реалізації інвестиційних проєктів [7, с. 83].

Протягом 2023 р. ОЕСР надавала Україні спеціальні рекомендації щодо прискорення цифрової трансформації бізнесу та подальшого використання потенціалу цифрових інструментів для підвищення стійкості і інноваційності. Серед чого було вказано на потребу в побудові екосистеми, сприятливої для цифровізації МСП; необхідність розробки комплексних послуг підтримки цифровізації МСП; запровадження конкретних заходів для

допомоги компаніям у використанні потенціалу цифрових інструментів з метою вирішення складних питань, пов'язаних з війною, підвищення їх стійкості та подолання недавніх економічних потрясінь [22, с. 3].

Висновки. Пришвидшена повоєнна відбудова економіки України можлива за якісної та ефективної політики провадження капітальних інвестицій саме в нематеріальні активи. Вважаємо, що інноваційна стратегія розвитку країни та інвестиційна політика відіграють важливе значення у напрацюванні якісних інституційних умов роботи інноваційного підприємства.

Подальші наукові дослідження варто провадити в частині напрацювання нової моделі організації інноваційного підприємства враховуючи глобальні виклики, воєнний стан, прогресивність відцифрування бізнес-процесів. Варто акцентувати увагу на розрахунок економічного ефекту від цифровізації бізнес-процесів на інноваційно активних підприємствах, врахувати соціальні користі від продюкованих ними продуктів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Нова Україна: стимулювання інвестицій у свободу, мир та процвітання. Проєкт USAID з економічного розвитку, управління та зростання підприємництва (EDGE), номер контракту 7200AA19C00055. USAID, 13 квітня 2023. URL: <http://surl.li/friyad> (дата звернення: 27.11.2024).
2. Вітер В., Цаль-Цалко Ю. Сучасний стан і тенденції розвитку іноземного інвестування в економіку України в умовах інтеграції до ЄС. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2. С. 168–176. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.168>.
3. Атамас О. Інвестиційна діяльність в Україні: реалії сьогодення. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>.
4. Бец А. Як впроваджувати інновації через ініціативні проєкти: кейс “Vodafone Україна”. *Speka*, 10 квітня 2023. URL: <https://salo.li/062386D> (дата звернення: 27.11.2024).
5. Вовк М., Бабаєв В., Михайлов С., Яненко С. Розвиток технологічного менеджменту інноваційно орієнтованого підприємництва в контексті забезпечення соціально-економічної безпеки підприємницької діяльності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2. С. 97–103. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.97>.
6. Кушнірук В. С., Карєба М. І., Нехайчик Є. Є. Сучасні тенденції інвестиційної діяльності в Україні. *Modern Economics*. 2024. № 44. С. 85–90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-14](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-14).
7. Колєсніченко А. С. Державна інвестиційна політика в контексті обліку й оподаткування установ фінансово-кредитної та бюджетної сфер. *Бізнес Інформ*. 2024. № 3. С. 80–87. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-80-87>.
8. Марценюк О., Петрусевиц В. Проблеми та перспективи інвестиційної діяльності банків України. *Економіка та суспільство*. 2024. № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-54>.
9. Краус К. М., Краус Н. М., Марченко О. В. Особливості застосування цифрових технологій “Інтернет речей” та новітніх систем у бізнесі. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2022. № 1(9). С. 74–87. DOI: <https://doi.org/10.32750/2022-0106>.
10. Радевич В. Як працюють інноваційні ваучери для бізнесу – кейс компанії COWO. *NEF. Нова економіка Івано-Франківська*, 16 лютого 2024. URL: <https://salo.li/80aC194> (дата звернення: 27.11.2024).
11. Щєрбакова І. Б. Адаптивність теоретичних засад у визначенні понять “інвестиційна діяльність” та “інвестиційний проєкт” до залучення інвестицій малими промисловими підприємствами на засадах проєктного бізнес-партнерства. *Бізнес Інформ*. 2016. № 2. С. 108–113.

12. Рудь О. О. Формування інвестиційної стратегії в процесі економічного розвитку підприємств. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2024. № 3, том 35 (74). С. 27–34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-5>.
13. Цифровізація агросектора в дії: що підвищує ефективність та прибутковість. *Agrichain*. URL: <http://surl.li/sgmknt> (дата звернення: 27.11.2024).
14. Статистична інформація. Економічна статистика. *Державна служба статистики України*. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 22.11.2024).
15. Як цифровізація робить український бізнес ефективнішим: кейс компанії VUSO. *Pay Space Magazine*, 06 червня 2024. URL: <https://salo.li/CAfaCfC> (дата звернення: 27.11.2024).
16. The future of European competitiveness. Part A. A competitiveness strategy for Europe (September 2024). *European commission*. 66 p. URL: <https://salo.li/f1059d1> (accessed 21.11.2024).
17. Полінкевич О. М., Тринчук В. В., Мальцева В. В., Рудой В. М. Інвестиційна привабливість соціального підприємництва для релокованих підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 2. С. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.56>.
18. Статистична інформація. Економічна статистика. Капітальні інвестиції. *Державна служба статистики України*. URL: <https://ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 22.11.2024).
19. KEYS VYNOVA: провідний постачальник сировини прискорює реалізацію go-to-market стратегії за допомогою no-code платформи Creatio. *Creatio*, 2024. URL: <https://salo.li/De0ec1c> (дата звернення: 26.11.2024).
20. Постанова кабінету міністрів України про Деякі питання підготовки, подання, оцінки та критеріїв пріоритетизації концепцій публічних інвестиційних проєктів на 2025 рік. Документ 903-2024-п, чинний, поточна редакція – Прийняття від 09.08.2024. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 27.11.2024).
21. Впровадження інвестиційних інструментів на регіональному та муніципальному рівнях. Кейс-стаді. *Федерація канадських муніципалітетів. Проєкт міжнародної технічної допомоги “Партнерство для розвитку міст”*. 2020. 40 с. URL: <https://salo.li/7959d55> (дата звернення: 25.11.2024).
22. OECD. Підвищення стійкості шляхом прискорення цифрової трансформації бізнесу в Україні. OECD Publishing, Paris, 2024. 118 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/5d9e86a7-uk>.

REFERENCES:

1. Nova Ukraina: stymuliuvannya investytsii u svobodu, myr ta protsvitannia. Proekt USAID z ekonomichnogo rozvytku, upravlinnia ta zrostantia pidpnyemnutstva (EDGE), nomer kontraktu 7200AA19C00055 (2023) [New Ukraine: Stimulating Investment in Freedom, Peace, and Prosperity. USAID Economic Development, Governance, and Growth Enterprise (EDGE) Project, Contract Number 7200AA19C00055]. *USAID*: website, April 13, 2023. Available at: <http://surl.li/friyad> (accessed 27 November 2024).
2. Viter V., Tsal-Tsalko Yu. (2024) Suchasnyi stan i tendentsii rozvytku inozemnogo investuvannia v ekonomiky Ukrainy v umovakh integratsii do ES [Current status and trends in the development of foreign investment in the economy of Ukraine in the context of integration with the EU]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 2, pp. 168–176. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.168>.
3. Atamas O. (2023) Investytsiina diialnist v Ukraini: realii sogo dennia [Investment activity in Ukraine: current realities]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 54. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-42>.
4. Bets A. (2023) Yak vprovadzhuvaty innovatsii cherez initsiatyvni proekty: keis “Vodafone Ukraina” [How to implement innovations through initiative projects: the case of “Vodafone Ukraine”]. *Speka*: website, April 10, 2023. Available at: <https://salo.li/062386D> (accessed 27 November 2024).
5. Vovk M., Babaiev V., Mykhailov M., Yanenko S. (2024) Rozvytok tekhnologichnogo menedzhmentu innovatsiino orientovanogo pidpnyemnytstva v konteksti zabezpechennia sotsialno-ekonomichnoi bezpeky pidpnyemnytsskoi diialnosti [Development of technological management of innovation-oriented entrepreneurship in the context of ensuring socio-economic security of entrepreneurial activity]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 2, pp. 97–103. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.97>.
6. Kushniruk V. S., Kareba M. I., Nekhaichyk E. E. (2024) Suchasni tendentsii investytsiinoi diialnosti v Ukraini [Current trends in investment activity in Ukraine]. *Modern Economics*, no. 44, pp. 85–90. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V44\(2024\)-14](https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-14).
7. Kolesnichenko A. S. (2024) Derzavna investytsiina polityka v konteksti obliku i opodatkuвання ustanov finansovo-kredytnoi ta buydzhetnoi sfer [State investment policy in the context of accounting and taxation of financial and credit institutions and the budget sphere]. *Biznes Inform*, no. 3, pp. 80–87. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-80-87>.

8. Martsenuyk O., Petrushevych V. (2024) Problemy ta perspektyvy investytsiinoi diialnosti bankiv Ukrainy [Problems and prospects of investment activities of Ukrainian banks]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-54>.
9. Kraus K. M., Kraus N. M., Marchenko O. V. (2022) Osoblyvosti zastosuvannya tsyfrovukh tekhnologii "Internet rechei" ta novitnikh system u biznesi [Features of the application of digital technologies "Internet of Things" and the latest systems in business]. *Evropeyskyi naukovyi zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh investytsii*, no. 1 (9), pp. 74–87. DOI: <https://doi.org/10.32750/2022-0106>.
10. Radevych V. (2024) Yak pratsuyuyt innovatsiini vauchery dlia biznesu – keis kompanii COWO [How innovative vouchers for business work – COWO case study]. *NEF. Nova ekonomika Ivano-Frankivska*, February 16, 2024. Available at: <https://salo.li/80aC194> (accessed 27 November 2024).
11. Shcherbakova I. B. (2016) Adaptivnist teoretychnykh zasad u vyznachenii poniat "investytsiina diialnist" ta "investytsiinyi proekt" do zaluchennia investytsii malymy promyslovymy pidpryemstvamy na zasadakh proektnogo biznes-partnerstva [Adaptability of theoretical principles in defining the concepts of "investment activity" and "investment project" to attracting investments by small industrial enterprises on the basis of project business partnership]. *Biznes Inform*, no. 2, pp. 108–113.
12. Rud O.O. (2024) Formuvannya investytsiinoi strategii v protsesi ekonomichnogo rozvytku pidpryemstv [Formation of an investment strategy in the process of economic development of enterprises]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskogo. Seriya: Ekonomika i upravlinnia*, no. 3, tom 35 (74), pp. 27–34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4803/74-3-5>.
13. Tsyfrovizatsiia agrosektora v dii: shcho pidvyshchue efektyvnist ta prybutkovist (2024) [Digitalization of the agricultural sector in action: what increases efficiency and profitability]. *Agrichain*: website. Available at: <http://surl.li/sgmknt> (accessed 27 November 2024).
14. Statystychna informatsiia. Ekonomichna statystyka (2024) [Statistical information. Economic statistics]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. Available at: <https://ukrstat.gov.ua/> (accessed 22 November 2024).
15. Yak tsyfrovizatsiia robyt ukrainskyi biznes efektyvnishym: keis kompanii VUSO (2024) [How digitalization makes Ukrainian business more efficient: the case of VUSO]. *Pay Space Magazine*: website, June 06, 2024. Available at: <https://salo.li/CAfaCfC> (accessed 27 November 2024).
16. The future of European competitiveness. Part A. A competitiveness strategy for Europe (September 2024). *European commission*. 66 p. Available at: <https://salo.li/f1059d1> (accessed 21 November 2024).
17. Polinkevych O. M., Trynchuk V. V., Maltseva V. V., Rudoii V. M. (2024) Investytsiina pryvablyvist sotsialnogo pidpryemnytstva dlia relokovanykh pidpryemstv [Investment attractiveness of social entrepreneurship for relocated enterprises]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 2, pp. 56–61. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.56>.
18. Statystychna informatsiia. Ekonomichna statystyka. Kapitalni investytsii (2024) [Statistical information. Economic statistics. Capital investments]. *Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy*. Available at: <https://ukrstat.gov.ua/> (accessed 22 November 2024).
19. KEIS VYNOVA: providnyi postachalnyk syrovyny pryskorioie realizatsiiu go-to-market strategii za dopomogoiu no-code platformy Creatio (2024) [VYNOVA CASE: Leading raw material supplier accelerates go-to-market strategy with Creatio's no-code platform]. *Creatio*: website. Available at: <https://salo.li/De0ec1c> (accessed 26 November 2024).
20. Postanova kabinetu ministriv Ukrainy pro Deiaki pytannia pidgotovky, podannia, otsinky ta kryteriiv priorityzatsii kontseptsii publichnykh investytsiinykh proektiv na 2025 rik (2024) [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on Some Issues of Preparation, Submission, Evaluation and Prioritization Criteria for Concepts of Public Investment Projects for 2025]. Dokument 903-2024-n, vid August 09, 2024. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*: website. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/903-2024-%D0%BF#Text> (accessed 27 November 2024).
21. Vprovadzhennia investytsiinykh instrumentiv na regionalnomu ta munitsypalnomu rivniakh. Keis-stadi (2020) [Implementation of investment instruments at the regional and municipal levels. Case studies]. *Federatsiia kanadskykh munitsypalitetiv. Proekt mizhnarodnoi tekhnichnoi dopomogy "Partnerstvo dlia rozvytku mist"*. 40 p. Available at: <https://salo.li/7959d55> (accessed 25 November 2024).
22. OECD. Pidvyshchennia stiikosti shliakhom pryskorennia tsyfrovoy transformatsii biznesu v Ukraini (2024) [OECD. Enhancing Resilience by Accelerating Digital Business Transformation in Ukraine]. OECD Publishing, Paris. 118 p. DOI: <https://doi.org/10.1787/5d9e86a7-uk>.